

LÄNSSTYRELSEN
ÖSTERGÖTLAND

Foto: Uggelö Natura 2000-område (två övre bilderna) ©Henry Stahre, Tårticka i Uggelö Natura 2000-område (nedre bild) ©Mikael Hagström

Beverandeplan för Natura 2000-området Uggelö SE0230151

Natura 2000

Natura 2000 är ett ekologiskt nätverk av värdefulla naturområden inom EU. Syftet är att hejda utrotningen av djur och växter samt att hindra att deras livsmiljöer förstörs. Utpekandet av Natura 2000-områden bygger på krav som finns i EU:s fågeldirektiv och art- och habitatdirektiv. Alla medlemsländer ska peka ut områden dels för fåglar som anges i EU:s fågeldirektiv, dels för naturtyper och arter som anges i art- och habitatdirektivet. Genom utpekandet åtar sig länderna att bevara de utpekade värdena i områdena långsiktigt. Natura 2000-nätverket är en av hörnstenarna i EU:s arbete för att bevara biologisk mångfald. I fågeldirektivet och habitatdirektivet listas 170 naturtyper och cirka 900 växt- och djurarter som särskilt värdefulla. 90 av naturtyperna och drygt 100 av djur- och växtarterna i habitatdirektivets bilaga 1 och 2 finns i Sverige. Därtill häckar i vårt land regelbundet cirka 60 av de fåglar som listas i bilaga 1 i fågeldirektivet.

Bevarandeplaner

För varje Natura 2000-område ska Länsstyrelsen ta fram en beskrivning. Detta görs i särskilda bevarandeplaner, men beskrivningen kan också ingå i en skötselplan om området även är naturreservat. I planen finns en beskrivning av området med bevarandesyfte och bevarandemål för de naturtyper och arter som ska bevaras, och det ska framgå hur skyddet kan bidra till en gynnsam bevarandestatus för naturtyperna och arterna. Även hot mot Natura 2000-området och behov av bevarandeåtgärder, till exempel skydd eller skötsel, ska beskrivas. Bevarandeplanen underlättar förvaltningen av området och tillståndsprövningar enligt miljöbalken genom att den ger viktig information om området till bland annat markägare, myndigheter, exploatörer och naturvårdsförvaltare.

Bevarandeplanen utarbetas och fastställs av Länsstyrelsen, som även är ytterst ansvarig för att målsättningen med området uppfylls. Det gäller även för de bevarandeåtgärder och den naturvårdsskötsel som kan krävas för att bevara värdena, i den mån markägare eller andra brukare inte har möjligheten eller skyldigheten via andra lagar eller avtal att göra detta (till exempel miljöersättningar). Bevarandeplanen revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningar ändras - den är ett "levande dokument". Det gör det möjligt för alla att bidra med ny kunskap och synpunkter genom att kontakta Länsstyrelsen.

I bevarandeplanen redovisas gränser, naturtyper och arter enligt bästa tillgängliga kunskap. I de fall där ny kunskap har tillkommit, har Länsstyrelsen för avsikt att föreslå dessa ändringar till regeringen när nästa tillfälle ges. Framtida naturvårdsarbete kan komma att leda till ytterligare ny kunskap som i sin tur kan leda till behov av justeringar av Natura 2000-områdets gränser, naturtyper eller arter. Vid förvaltning och tillståndsprövning är det viktigt att utgå från de befintliga värdena, inte bara de regeringsgodkända, varför det är av vikt att bevarandeplanen redovisar dessa, även om de inte har hunnit bli regeringsgodkända ännu.

Bevarandeplanen är inte ett juridiskt bindande dokument. För formell reglering av till exempel skydd eller skötsel kan andra beslut behövas, till exempel skyddsbeslut för naturreservat. Reglerna enligt eventuella skyddsbeslut gäller parallellt med den tillståndsplikt som gäller i Natura 2000-områden.

Tillståndsplikt och samråd

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka utpekade livsmiljöer eller arter i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön eller utpekade arter i området. Det är påverkan på de livsmiljöer och/eller arter som skyddas i området som är grunden för prövningen oavsett var källan till störningen ligger geografiskt. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27–29 §§). Tillståndskravet aktualiseras när en verksamhet eller åtgärd kan påverka miljön i ett Natura 2000-område på ett betydande sätt, det vill säga när det finns risk för skada eller störning.

Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som kan påverka naturvärdena i Natura 2000-området behöver man samråda med Länsstyrelsen före genomförandet. Vid skogsbruksåtgärder hålls dock samråd med Skogsstyrelsen istället. Mer information finns hos Länsstyrelsen, läs på webben (lansstyrelsen.se/ostergotland) eller kontakta en handläggare (växel: 010-223 50 00).

För verksamheter och åtgärder som direkt hänger samman med eller är nödvändiga för naturvårdsskötsel och naturvårdsförvaltning av ett Natura 2000-område och finns beskrivna i områdets bevarandeplan, i syfte att långsiktigt bevara de naturtyper och/eller arter som skyddas, krävs inte tillstånd.

Innehåll

Området	5
1170 – Rev	12
8230 – Hällmarkstorräng	13
9010 - Taiga.....	14
9020 - Nordlig ädellövskog.....	15
9050 - Näringsrika granskogar.....	16
9070 - Trädklädd betesmark.....	17
Kartor	19
Dokumentation.....	19

LÄNSSTYRELSEN
ÖSTERGÖTLAND

Bevarandeplan för Natura 2000 - området SE0230151 Uggelö

Kommun: Söderköping

Områdets totala areal: 383,4 hektar

Markägarförhållande: Privat

Bevarandeplanen fastställd av Länsstyrelsen: 2018-12-19

Regeringsbeslut, historik:

Regeringen föreslår att området är av gemenskapsintresse (pSCI): 1997–01

Fastställts som ett område av gemenskapsintresse (SCI): 2005–01

Regeringen förklarar området som ett särskilt bevarandeområde (SAC): 2011–03

Naturtyper och arter som ska bevaras i området:

1170 – Rev

8230 – Hällmarkstorräng

9010 – Taiga*

9020 – Nordlig ädellövskog*

9050 – Näringsrik granskog

9070 – Trädklädd betesmark

*) = Prioriterad art eller naturtyp i EU:s Natura 2000-bevarandearbete

Området

Bevarandesyfte

Det överordnade bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EU:s fågeldirektiv eller art- och habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är det överordnade syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper och arter som förekommer i området.

Prioriterade bevarandevärden:

Syftet med Natura 2000-området Uggelö är att bevara och vidareutveckla naturvärden knutna till skogen i området (taiga 9010, nordlig ädellövskog 9020 och näringsrika granskogar 9050) och dess gamla träd. Naturvärdena i området, vilka bör prioriteras, sitter i de äldre barrträden, den döda veden, samt i de grova håliga ädellövträden.

Motivering:

Natura 2000-området Uggelö innehåller främst barrskogsmiljöer med tall- och grandominerade delar, med inslag av gamla och grova ädellövträd. Värdena i området sitter i de gamla och grova träden (tall, gran och ek), samt i den döda veden som finns utspridd.

Det finns gott om jättetallar i området vilka hyser en rad rödlistade och sällsynta arter, en del med talticka och spår från barrpraktbagge (*Dicerca moesta*, NT), reliktwock (*Nothorhina muricata*, NT) och den sällsynta raggbocken (*Tragosoma depsarium*, NT). Delar av området har även gott om död ved i varierande nedbrytningsstadier och av olika trädslag, vilka är substrat för många olika vedlevande arter. Flertalet granolagor i området hyser exempelvis den rödlistade svampen, ullticka (*Phellinus ferrugineofuscus*, NT). På de gamla och grova ekarna har det dokumenterats ett antal rödlistade arter av lavar (parknål, NT och gammelekslav, VU) och svampar som den mycket sällsynta tårtickan (*Inonotus dryadeus*, VU). Ekarna hyser med säkerhet även en rad krävande vedskalbaggar.

Prioriterade åtgärder:

Prioriterade åtgärder i Uggelö Natura 2000-område är att området ska få utvecklas mot att bli en naturskog med mycket död ved och inslag av gamla grova ädellövträd. Røjning av igenväxning av framför allt ädelgran, samt och frihuggning av gamla grova träd ska ske vid behov.

Beskrivning av området

Naturreseptatet och Natura 2000-området Uggelö är beläget i innerskärgården och uppvisar en karaktäristisk flora. Öarna är till övervägande del barrskogsbevuxna. På de högre partierna förekommer hållmarkstallskog. I sänkor, utmed sluttningar och i dalgångar påträffas granskog. Här finns även spår av en äldre brukningskultur som inslag av grova ekar. Barrskogen är ofta gammal och grovstammig och ger ett urskogsliknande intryck. Tallar i 300-årsåldern växer här. Lundartade partier med stort inslag av ädla lövträd finns på bland annat Trännöhalsen. På Simpholmen finns ett knappt tiotal jätteekar med en mycket exklusiv flora och fauna knuten till sig. Nedan beskrivs områdets delar (landmiljön), se karta över delområden på sida 21.

Delområde 1, Trännöhalsens sydvästra del: Habitat 9020.

Här ligger ett litet område med en ekdominerad lövskog med rik flora. Här finns gott om de ovanliga växterna lundslok och sårläka tillsammans med lite vanligare lundväxter som hässlebrodd, gullviva, blåsippa, vårärt, vitsippa, vippärt, samt någon enstaka tandrot och tvåblad. Ekarna börjar bli gamla och hysa krävande lavar. Bland annat finns här skärelev. Miljöer som denna hyser ofta en rik svampflora.

Delområde 2, Trännöhalsens centrala del: Habitat 9050.

Här finns en mycket bördig granskogssänka bevuxen med gammal grov gran, enstaka ekar, alar och någon alm. Mot söder avgränsas området av en nordvärd brant. Den del av området som ligger i nordsluttning ner mot Arentorpsviken är inte lika gammal men förhållandena i övrigt är likartade. Floran är mycket örtrik. Blåsippa och sårläka dominerar stora delar och här och var kan man hitta den sällsynta lundsloken och purpurknipprot. Trolldruva, kärviol, vårärt och gullpudra förekommer fläckvis. Bland lite ovanligare kryptogamer kan guldkremla och västlig hakmossa nämnas.

Delområde 3, Trännöhalsens södra del: Habitat 9010.

Gammal barrskog dominerad av jättetallar med inslag av gamla ofta ihåliga ekar och några gamla granar och aspar. Här finns gott om gamla grova tallågor och torrakor. Floran är örtrik med arter som vippärt, gökärt, sårläka, blåsippa, gullviva och i norr knärot. Området är mycket artrikt och hyser en rad rödlistade arter (minst 10 arter). Här finns bland annat den starkt hotade vedsvampen tallharticka (*Onnia triquetra*, EN) och de mycket sällsynta lavarna rosa lundlav (*Bacidia rosella*, VU) och blå halmlav (*Lecanora sublivescens*, VU). Ett massivt uppslag av införd ädelgran finns på uddens yttre del vilket utgör ett stort hot mot de mycket höga naturvärdena. Några av de stora ekarna är invuxna av bland annat ädelgran och dessa måste huggas fram i flera omgångar för att inte de ska konkurreras ut.

Delområde 4, Simpholmen: Habitat 9070.

Liten ö bevuxen med skog som präglats av gångna tiders beteshävd. Betet upphörde för ganska länge sedan och ön har stått helt orörd sedan dess. Här finns gott om gamla grova tallar samt 9 st ihåliga jätteekar. Flera av dessa har varit invuxna av yngre tall och gran, men 2015 genomfördes en frihuggning av dem inom Life Coast Benefit projektet. Till dessa ekar är en mycket artrik flora och fauna knuten. Här finns 9 rödlistade lavar där parknål (*Chaenotheca hispidula*, NT) är den ovanligaste, tre rödlistade svampar där tårtickan (*Inonotus dryadeus*, VU) är mycket sällsynt samt helt säkert en rad krävande vedskalbaggar. Läderbaggen (*Osmoderma eremita*, NT) har förekommit i flera av jätteträden. Då skogen stått orörd en tid har den börjat självgallra sig och det börjar därför bli rikt på granlågor i lite klenare dimensioner. På flera av dessa växer ullticka (*Phellinus ferrugineofuscus*, NT). Kärlväxtfloran vittnar om hävdhistoriken även den. Här finns till exempel brudbröd, jungfrulin, bockrot, blåsuga, kungsmymta, gullviva, blåsippa och spenört. På ett par av tallarna syns gnagspår efter den ovanliga reliktbocken (*Nothorhina muricata*, NT).

Delområde 5, En liten ö SV Svedholm: Habitat 9010.

Denna lilla ö är bevuxen med mycket gammal och grov tallskog med inslag av ett par gammelekar. Grova lågor finns av både tall och ek. Tallticka (*Phellinus pini*, NT) förekommer på gammal tall och på de gamla ekarna växer rutskin (*Xylobolus frustulatus*, NT) och gammelekslav (*Lecanographa amylacea*, VU).

Delområde 6, Svedholmen: Habitat 9010.

Svedholmen är bevuxen med gammal grandominerad barrskog. Längst i söder dominerar grov tall och här finns inslag av grova torrakor. Lågor av framförallt gran är det mycket gott om på ön. De flesta är relativt färska och har uppkommit efter torka i kombination med barkborreangrepp. På någon enstaka av dessa förekommer ullticka (*Phellinus ferrugineofuscus*, NT). Floran är fläckvis örtrik med arter som blåsippa, hässlebrodd, tulkört, bergslok, bergmymta och gullviva. I gläntor efter rasade granar växer rikligt med nässlor och hallon.

Delområde 7, Styrsholm: Habitat 9010.

Ön är bevuxen med grandominerad äldre barrskog med stort inslag av björk och i väster tall. En del granar och tallar är riktigt gamla. Enstaka gamla aspar och sälgar står i ostsluttningen. Området är rikt på kullfallen gran vilket bland annat gynnar ullticken (*Phellinus ferrugineofuscus*, NT) som förekommer på flera lågor här. Floran är fläckvis ganska örtrik med förekomst av vispstarr, gullviva, bergmynta och blåsippa. På öns östra del finns även ett litet bestånd knärot (*Goodyera repens*, NT). Ön har tidigare varit betad och plockhuggen.

Delområde 8, Smissören: Habitat 9010.

Denna lilla ö är bevuxen med en blandskog dominerad av tall med inslag av gran ek och björk. Här finns ganska många jättetallar utspridda och på södra halvan finns ett par stora eklågor. Floran på ön är överlag fattig och trivial men i sydost finns ett litet bestånd av den ovanliga storramsens.

Delområde 9, Busholm östra: Habitat 9050.

Denna del av Busholm utgörs av örtrik granskog med inslag av björk och någon asp. Floran är mycket rik för att vara i en granskog. Här finns örter som blåsippa, vitsippa, gullviva, violer, tandrot, vispstarr, liljekonvalj och ormbär. Här finns en hel del gamla granar och björkar och det finns grova lågor och högstubbar av båda arterna.

Delområde 10, Busholm västra: Habitat 9010.

Talldominerad äldre tallskog med inslag av lite gran och björk. Tallen börjar bli gammal och här finns ett inslag av riktigt gamla träd med talticka (*Phellinus pini*, NT). I den södra delen är inslaget av gran större och här finns även en och annan låga av gran och på en av dessa växer ullticka (*Phellinus ferrugineofuscus*, NT). På en gammeltall syns gnagspår efter reliktböck (*Nothorhina muricata*, NT).

Delområde 11, Älgholm östra: Habitat 9050.

Örtrik granskog rik på grova högstubbar och lågor i olika nedbrytningsstadier. Här finns inslag av lönn, ask, alm, al, björk och ek i trädskiktet. Här finns en ek och en alm som är mycket gamla och grova. Fältskiktet är örtrikt med gott om blåsippa, tandrot, ängskovall och gullviva. Hässlebrodd, bergsslok och bergmynta förekommer också. På den gamla grova eken växer flera sällsynta lavar som blek kraterlav (*Gyalecta flotowii*, VU), grå skärelev och gammelekslav (*Lecanographa amylacea*, VU).

Delområde 12, Älgholm (huvuddelen av ön): Habitat 9010.

Barrblandskog dominerad av tall och gran med partier av hällmarkstallskog på toppen. Här är gott om gamla träd, lågor och torrträd. Stora kuddar av blåmossa breder ut sig i skydd av tallkronorna. På gamla tallar syns gnagspår efter svart praktbagge och reliktböck (*Nothorhina muricata*, NT) och på en låga finns fullt av kläckhål efter den sällsynta raggbocken (*Tragosoma depsarium*, NT).

Vattenområdet: Habitat 1170

Vattenområdet består av Trännöfjärden mellan Trännöhalsen och de mindre öarna i reservatet. Grunda bottnar förekommer i mindre omfattning kring öar och fastland. De största grundbottnarna finns kring Styrsholm-Svedholm.

Vad kan påverka området negativt

Naturtyps- och artspecifika hotbilder preciseras under respektive naturtyp och art.

- Exploatering i eller i anslutning till området.
- Avverkning, röjning, gallring utgör hot genom att lämpliga strukturer förstörs eller borttages. Även åtgärder i intilliggande områden kan vara skadliga genom att de påverkar lokalklimatet i beståndet av intresse. Undantag kan finnas där åtgärden syftar till att utveckla något annat naturvärde.
- Produktionshöjande åtgärder i skogsbruket, exempelvis gödsling, markberedning, plantering och användandet av främmande trädslag.
- Tillförsel av kalk eller aska, vilket kan ge skador på vegetationen, främst områdets mossor och lavar.
- Bristande träd- och buskföryngring hotar på sikt kontinuiteten av dessa strukturer i trädklädda betesmarker (9070). Alltför kraftig röjning av buskar och träd i hävdberoende naturtyper missgynnar organismer som är beroende av dessa strukturer. Frånvaro av busksnår har en negativ inverkan på vissa blommande växter, unga träd och insekter. Snåren fungerar även som refuger, viloplats eller som skydd från betande djur.
- Dikning och större markskador inom eller i anslutning till området. Förutom den mekaniska skadan kan hydrologin påverkas och naturmiljön förändras.
- Fragmentering. I den mindre skalan kan exempelvis skogsbilvägar leda till fragmentering av vissa organismers populationer, medan andra organismer påverkas negativt när skogsbestånden blir alltför isolerade i landskapet.
- Nedfall av luftföroreningar (kemiska ämnen). Vissa kemiska ämnen har förmågan att direkt skada organismer, men kan också påverka hela naturmiljön. Exempelvis har vissa kväveföreningar effekten att de är skadliga för svampar och lavar, samtidigt som de kan vara gödande och ge förändringar i vegetationen. Vissa arter (lavar och mossor) kan även påverkas indirekt via kontaminering av jord och vatten. Andra skadliga ämnen är svavel- och metallföreningar.
- Brist på dynamik (naturlig störning). Arter förekommer ofta bara i vissa stadier i skogens utveckling. Om den naturliga dynamiken uteblir kan det få som följd att de ingående arternas habitat försvinner. Detta gäller exempelvis brand som verkar över stora ytor, men även andra viktiga dynamiska processer som klimat- och väderfenomen, översvämning, samt påverkan av däggdjur och angrepp av insekter och svamp.
- Viltbetesskador. Onaturligt höga stammar av älg och annat hjortvilt som kan förhindra föryngring av vissa trädslag, samt återväxt av lövträd.
- Främmande (invasiva) arter som har potential att skada eller konkurrera ut den lokalt naturliga floran och faunan är negativt för alla naturtyperna i området. Nya sjukdomar och skadeorganismer som redan är införda eller riskerar att bli ett problem om de införs kan påverka naturtypen nordlig ädellövskog (9020).
- Tät granföryngring i skognaturtyperna (9010 och 9050), samt ökat graninslag i lövträdsbärande skog - och hagmarkerna (9020 och 9070).

Länsstyrelsen Östergötland

- Ökad temperatur kan påverka artsammansättningen. För naturtypen hållmarkstorräng (8230) kan klimatförändringar som leder till förändrad konkurrenssituation där vissa arter gynnas på bekostnad av andra, bland annat igenom ett tjockare jordtäckte och generell igenväxning.

Områdets bevarandeåtgärder

Art- eller naturtypsspecifika åtgärder preciseras under respektive art och naturtyp.

Tabell 1: En generell sammanställning av bevarandeåtgärder omnämnda i den aktuella bevarandeplanen.

Bevarandeåtgärd	När	Var	Prioritet
Bekämpning av invasiva arter (trädslag, främst ädelgran)	Vid behov	Främst på Trännöhalsen	1
Åtgärda betydande igenväxning av gran	Vid behov	Främst i naturtyperna nordlig ädellövskog (9020) och trädklädd betesmark (9070), men även i taigan (9010)	1
Frihuggning av vidkroniga ädellövträd	Vid behov	Hela Natura 2000-området	2
Naturvårdsbränning eller åtgärder med motsvarande ekologisk funktion	En gång inom tio år, därefter en till två gånger per 50 år	Främst i lämpliga delar av naturtypen taiga (9010)	3

Reglering av skydd och skötsel:

Skydd och skötsel är reglerat i naturreservatets skötselplan (Uggelö naturreservat, 2005) och beslut (fastställt 1984). Skötselplanen anger generellt åtgärder som gynnar eller bibehåller naturvärdena som Natura 2000-området syftar till att bevara.

Skogsbruksåtgärder är förbjudna i nästintill hela området förutom en del på Trännöhalsen enligt reservatsbeslutet. I och med att området är Natura 2000-område krävs samråd med Länsstyrelsen/Skogsstyrelsen vid avverkningar och röjningar som kan påverka naturvärdena negativt, även huggningar av enstaka värdefulla träd eller bortförsel av grov död ved. Även avverkning av träd som ligger utanför Natura 2000-området men som kan ha höga naturvärden kräver samråd med Länsstyrelsen enligt 12 kap. 6 § MB. Vid samråd som rör skogsbruksåtgärder i skog kontaktas Skogsstyrelsen. Vid samråd som rör avverkning eller röjningar tas även kontakt med ansvarig förvaltare på Länsstyrelsen för Uggelö. Eventuellt kan även andra åtgärder, som exempelvis framtida anläggning för friluftsliv eller åtgärder vid anläggning, kräva samråd om åtgärderna riskerar att skada utpekade naturvärden i Natura 2000.

För åtgärder (som påverkar naturmiljön negativt inom området) utanför eller i direkt anslutning till Uggelö gäller inte naturreservatsföreskrifterna, utan då träder Natura 2000-lagstiftningen in. Verksamheter som påverkar naturmiljön negativt inom Natura 2000-områden kräver samråd med Länsstyrelsen enligt 12 kap. 6 § MB. Vid samråd som rör skogsbruksåtgärder i skog kontaktas Skogsstyrelsen.

Ingen ytterligare reglering av skydd och skötsel bedöms nödvändig för att uppnå bevarandemålen inom reservatsdelen. Skötselplanen för reservatet (fastställt 2005) anger generellt åtgärder som stämmer väl överens med bevarandemålen. En översyn av skötselplanen bör ske senast 2030. I samband med detta kan skötselplan och bevarandeplan med fördel slås samman, så att skötselplanen även innehåller de obligatoriska delarna för en bevarandeplan.

Strandskyddets syfte är att bevara allmänhetens tillgänglighet samt växt- och djurlivet vid stränderna. Strandskyddet gäller vid hav, sjöar och vattendrag enligt 7 kap. 13 § i MB. Det generella strandskyddet omfattar land och vattenområden 100 meter från strandlinjen vid normalt vattenstånd. I Östergötland är strandskyddet utökat på vissa platser. Det är inte tillåtet att göra något som försämrar livsvillkoren för växter och djur eller

Länsstyrelsen Östergötland

begränsar allmänhetens tillträde till det strandskyddade området. Under vissa förutsättningar och i vissa fall kan dispens ges för en åtgärd som strider mot förbudet i strandskyddslagstiftningen.

Alla fornlämningar skyddas enligt kulturmiljölagen (1988:950). Enligt 2 kap. 6 § kulturmiljölagen är det förbjudet att utan tillstånd ”rubba, ta bort, gräva ut, täcka över eller genom bebyggelse, plantering eller på annat sätt ändra eller skada en fornlämning”. Hänsyn till forn- och kulturlämningar ska därmed tas vid åtgärder som görs för att bevara naturvärdena kopplade till Natura 2000.

Bevarandeplanen beskriver inte ingående områdets forn- och kulturlämningar, utan dessa ingår i skötselplanen för naturreservatet. Alla fornlämningar skyddas enligt kulturmiljölagen (1988:950). Enligt 2 kap. 6 § kulturmiljölagen är det förbjudet att utan tillstånd ”rubba, ta bort, gräva ut, täcka över eller genom bebyggelse, plantering eller på annat sätt ändra eller skada en fornlämning”. Hänsyn till forn- och kulturlämningar ska därmed tas vid åtgärder som görs för att bevara naturvärdena kopplade till Natura 2000.

Bevarandeåtgärder:

För mer ingående och specifika bevarandeåtgärder se skötselplanen för Uggelö naturreservat. Nedan finns de övergripande åtgärderna som behövs i området.

Området ska få utvecklas mot att bli en naturskog med en stor andel död ved och ett kontinuerligt trädskikt med träd i olika åldrar. Vissa naturvårdsinsatser kommer dock behövas eftersom skogen i ett naturligt tillstånd utsattes för störningsprocesser som bete, brand och översvämningar och andra klimat och väderfenomen mer frekvent än vad som är förekommande idag. Att delar av området skulle påverkas av naturvårdsåtgärder i intilliggande naturtyper eller av naturligt förekommande omvälvande störningar är långsiktigt positivt och ska ses som en del i utvecklingen mot att bli en naturskog.

En utav de viktigaste störningarna i naturtypen taiga (9010) är brand. Innan människan kontrollerade brandfrekvensen i landet brann taigan i Sverige med jämna mellanrum, i Östergötland brann skogen i genomsnitt med 20 – 50 års intervall. Därför bör naturtypen skötas med återkommande bränning som utgår utifrån områdets specifika geologiska och naturvärdesspecifika förutsättningar. Om delar med naturtypen taiga anses olämpliga att sköta med naturvårdsbränning ur olika synpunkter kan de skötas med metoder som efterliknar effekterna av en naturvårdsbränning, exempelvis genom frihuggning äldre grova träd och-/eller plockhuggning av yngre träd, nyskapande av död ved och bränning av mindre ytor.

Igenväxning av gran är generellt ett problem i skogsnaturtyper som ej är grandominerade. Om igenväxning av gran blir ett betydande problem i de delar som dominerats av andra trädslag ska det åtgärdas genom till exempel röjning av gran. Invandring av ädelgran (invasiv art) ska prioriteras att röjas bort och avvecklas i alla naturtyper. Gamla grova ädellövträd ska frihuggas och igenväxning av dem skall röjas.

All stående död ved samt grövre trädgrenar och stammar som faller till marken ska lämnas kvar inom Natura 2000-området. Om de faller på ett ur brukningsmässigt dåligt ställe, på forn- och kulturlämningar eller på delar med artrik flora kan de flyttas till annan del av området.

Högt betetryck från klövvilt kan behöva åtgärder som förbättrar återväxten av lövträd inom hela området.

Bevarandestatus och bevarandetillstånd

Bevarandestatus beskriver läget för naturtyperna i landet som helhet, medan *bevarandetillståndet* beskriver aktuellt läge inom Natura 2000-området. Dessa beskrivs närmare under respektive naturtyp och art längre fram i planen. Här redovisas en sammanställning av bevarandetillståndet inom området.

Tabell 2: Naturtypsareal och förekomst av Natura 2000-arter (ej fåglar) inom Natura 2000-området. **Blå färg** innebär en förändring av art- eller arealförekomst jämfört med regeringsgodkända uppgifter angivna inom parentes. Länsstyrelsen kommer att föreslå förändringarna vid lämpligt tillfälle. Bevarandetillståndet för naturtyperna och arterna kan klassas som okänt, dåligt, otillfredsställande, tillfredsställande eller gynnsamt. *) = Prioriterad art eller naturtyp i EU:s Natura 2000-bevarandearbete. Prioriteringen kan skilja sig från prioriteringen i det specifika området.

Naturtyp/art	Hektar/Förekomst	Bevarandetillstånd	Sida
1170 - Rev	73 (o)	Tillfredställande	12
8230 - Hällmarkstorräng	0,2 (o)	Tillfredställande	13
9010 - Taiga*	30,1	Gynnsamt	14
9020 – Nordlig ädellövsskog*	1,8	Tillfredsställande	15
9050 – Näringsrik granskog	10,8	Gynnsamt	16
9070 – Träklädd betesmark	2,4	Gynnsamt	17
Annan naturtyp	265,5		
Total areal	383,8		

Uppföljning

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket samt Havs- och vattenmyndigheten. Mätbara mål, så kallade målindikatorer, ska registreras i databasen SkötselDOS. Dessa målindikatorer följs sedan upp. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som satts upp i bevarandeplaner och skötselplaner uppfylls, att skötseln fungerar och att Natura 2000-naturtyperna och arterna har gynnsamt tillstånd.

1170 – Rev

Nuvarande arealen 73 ha är inte fastställd i regeringsbeslut
Naturtypen är inte fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Organiska och/eller geologiska bildningar av hårt substrat förekommande på hård- eller mjukbotten. Reven är topografiskt avskilda genom att de höjer sig över havsbotten i littoral (del av sjö/hav närmast land) och sublittoral zon (del mellan littoral zon och så långt som solljuset når ner i vattnet).

Revmiljön karaktäriseras ofta av en zonerings av bentiska (bottenlevande) samhällen av alger och djurarter inklusive konkretioner, skorpbildningar och korallbildningar. Musselbankar ingår i naturtypen, om dessa har en täckningsgrad överstigande 10 %. Rev avgränsas mot omkringliggande botten där revbildningen övergår med mer än 50 % i mjukbottenytan och/eller där organiska bildningar understiger 10 % av täckningsgraden. Rev avgränsas mot terrestra habitat vid medelvattenståndet.

Bevarandemål

Arealen av rev (1170) ska vara minst 73 hektar i Natura 2000-området. Naturtypen ska vara naturlig med avseende på djupförhållanden, substrat och bottenstruktur samt tidvatten så att det finns förutsättningar för bentiska samhällen och associerade arter att upprätthålla sina ekologiska strukturer och funktioner. Vattenkvaliteten ska vara god. Den antropogena belastningen i form av utsläpp och läckage av övergödande näringsämnen, olja och andra kemikalier ska vara i koncentrationer som inte resulterar i negativa direkta eller indirekta effekter på arter och funktioner i naturtypen. Halten av näringsämnen ska vara låg. Vattnet ska vara klart med ett siktdjup och ljusklimat som är förknippat med naturtypen. Syrehalten ska vara god. Vegetationen ska vara karaktäristisk för naturtypen, bland annat blåstång. Utbredning, area och tillstånd hos vegetationen stödjer dess ekologiska funktioner samt diversitet i associerade samhällen. Det finns inte oönskad algutväxt som leder till försämrad vattenkvalitet, minskat siktdjup eller indirekta effekter på arter och funktioner i naturtypen.

Vad kan påverka negativt

Faktorer som kan påverka naturtypen negativt utöver den generella hotbilden:

- Uppförande och drift av konstruktioner, t.ex. vindkraftverk och rörledningar. Substratförhållandena blir härigenom förändrade. Strömförhållandena kan påverkas. Under uppförandestadiet störs botten och uppvirvling av botten sediment kan störa primärproduktionen. Fiskar kan påverkas negativt av vibrationer som uppstår nära snurran på vindkraftverk. Vindkraftverk påverkar även fåglar negativt genom att t.ex. dykande fåglar undviker vindkraftverk och förlorar då födosöksområden och rastlokaler. Flyttfåglars navigeringsförmåga kan även påverkas av vindkraftverk.
- Svall från fartyg kan påverka zonerings.
- För stort uttag av fisk påverkar artsammansättningen och kan orsaka förödande kaskadeffekter neråt i födokedjan.

Bevarandestatus och bevarandetillstånd

Naturtypen (1170) finns i boreal och kontinental region av Sverige, med tyngdpunkt i den boreala regionen. Bevarandestatusen anses idag som dålig. Kvaliteten på naturtypen är dålig, orsakerna är flera. Viktiga skäl till att naturtypen inte har gynnsam bevarandestatus är övergödning och trålning samt att många rödlistade arter är knutna till naturtypen. Det är också viktigt att exploateringen av kustmiljöerna minskas, och att områdesskyddet ökar. För naturtypen rev (1170) uppskattades (år 2007) förekomsten i boreal region (både inom och utanför Natura 2000-områden) till 113 000 hektar i Sverige.

Bevarandetillståndet för rev (1170) anses som tillfredsställande i Uggelö Natura 2000-område. Vattenkvaliteten i skärgården bedöms ha måttlig status enligt vattendirektivets bedömningsgrunder. Det finns ett ökat bete på blåstången vilket påverkar tillväxten av den negativt.

8230 – Hällmarkstorräng

Nuvarande arealen 0,2 ha är inte fastställd i regeringsbeslut

Naturtypen är inte fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Växtsamhällen med torktåliga arter av kärlväxter, lavar och mossor på silikatrika hällmarksytor. Hällarna är tidvis mycket torra och har ett tunt, fläckvist förekommande jordtäckte som högst täcker halva av ytan. Ytorna är främst plana och består oftast av näringsfattiga graniter och gnejser. Naturtypen förekommer i huvudsak i områden med någon typ av störning, till exempel bete, tramp och brand.

Kärlväxter som fetbladsväxter, styvmorsviol, tjärblomster, bergglim och mandelblom karaktäriserar naturtypen. De artrikaste och värdefullaste exemplen förekommer i öppna betesmarker och kust- eller åkerlandskap.

Periodvis översilning med näringsrikt vatten från gräsmarksytor, fågelspillning med mera kan ge en artrik och svagt kalkgynnad växtlighet. I de bäst utvecklade typerna påträffas också rikligt med mossor och lavar, till exempel kopparbryum, takskrummossa, vissa skinn- och gelélavar. Naturtypen har i gynnsam bevarandestatus krontäckning på mindre än 30 %.

Bevarandemål

Arealen av hällmarkstorräng (8230) ska vara minst 0,2 hektar i Natura 2000-området. Regelbunden hävd (främst bete) ska prägla området. Det ska finnas blottat berg på minst halva arealen och krontäckningen ska inte utgöra mer än ett måttligt inslag. Viktiga processer som ska finnas i naturtypen är regelbunden hävd, torra, ren luft samt periodiserad tillgång på näring kan behövas. Även störningar som brand och tramp är positivt.

Naturliga strukturer och processer ska förekomma i sådan omfattning att typiska och karaktäristiska arter som är beroende av dessa kan fortleva långsiktigt i området. Det ska finnas allmänt till rikligt av typiska- och karaktäristiska kärlväxter (till exempel gul- och vit fetknopp, kärleksört och styvmorsviol), mossor och lavar. Artsammansättningen och näringstillgången ska vara naturlig.

Bevarandestatus och bevarandetillstånd

Bevarandestatusen för nästan alla naturtyper som präglas av hävd är negativ eftersom rationaliseringen av jordbruket fortsätter. Små jordbruksföretag slås ihop eller läggs ned och urbaniseringen fortsätter vilket gör att små eller svårbrukade marker som ofta hyser den största mångfalden tas ur bruk och växer eller planteras igen med skog. För naturtypen hällmarkstorrängar (8230) är förekomstarealen i boreal region idag 5 000 hektar och tillståndet är dåligt. För att uppnå gynnsam bevarandestatus i samma område behövs det uppskattningsvis 10 000 hektar.

Naturtypen finns på Korsskären, vilket är en låg holme med skär omgiven av enstaka vassruggar. Ytan på ön som naturtypen påträffas är öppen utan påtaglig igenväxning. Bevarandetillståndet för hällmarkstorräng (8230) anses som tillfredsställande i Natura 2000-området.

9010 - Taiga

Arealen 30,1 hektar är fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Naturtypen förekommer främst i den boreala zonen på fuktiga näringsrika marker till torra och näringsfattiga. Trädskiktets krontäckningsgrad är normalt 30–100 % och utgörs av gran, tall, björk, asp, rönn och sälg, ibland även med inslag av andra inhemska arter. Naturtypen taiga innefattar även brandfält och stormfällningar som då kan innebära en lägre krontäckning. Naturtypen består av äldre naturskogsartade barrskogar samt naturliga successioner efter större störningar. Det kanske viktigaste elementet för naturtypen är den döda veden som hyser en lång rad vedlevande svampar och insekter, dessutom är veden födosöks- och boplatser för många fågelarter. Naturtypen delas vanligen in i flera olika undergrupper beroende på dominerande trädslag samt successionsstadier.

Bevarandemål

Arealen av taiga (9010) ska vara minst 30,8 hektar i Natura 2000-området. Krontäckningen ska variera mellan tätare och glesare beskogad mark med ett olikåldrigt och flerskiktat trädskikt. Barrträd ska dominera naturtypen. Lövträd ska utgöra ett enstaka till måttligt inslag. Det ska finnas tämligen allmänt med grov och solbelyst död ved till exempel torrträd, hålträd, liggande stockar, halv döda träd eller branddödade träd. Förekomsten av äldre träd ska vara måttlig till riklig och det ska finnas en föryngring av ovan nämnda arter.

Hela eller stora delar av naturtypen ska vara skogsbrandspåverkad, även andra omvälvande störningar som insektsangrepp, stormfällning eller bete ska tillåtas påverka naturtypens dynamik och struktur. Andra småskaliga naturliga processer som trädens föryngring, åldrande och avdöende samt omkullfallna träd och luckbildning är positivt och ska förekomma inom området. Igenväxningsvegetation (till exempel gran) ska inte tillåtas dominera i fältskiktet. Typiska och karaktäristiska arter ska kunna fortleva långsiktigt i området och det ska finnas en art- och individrik förekomst av dessa arter inom insekter (till exempel skalbaggar), mossor (till exempel blåmossa), svampar (till exempel ostticka) och lavar.

Bevarandestatus och bevarandetillstånd

Naturtypen (9010) förekommer i hela landet med tyngdpunkten av utbredningen i den boreala zonen. Marker som normalt brukas som produktionsskogar tillhör ofta naturtypen taiga och det är endast i de fjällnära regionerna som det finns kvar betydande områden med äldre skog i sena successionsstadier. Naturtypen taiga (9010) har en negativ utveckling eftersom skogsbruket i marker med höga naturvärden och fjällnära skog fortsätter, dessutom har intresset för biobränslen, skogsgödsling och skogsodling med främmande trädarter ökat under senare år. Samtidigt har hänsynen vid skogsavverkning ökat och arealen skyddad skog har utökats. År 2013 var förekomstarealen av taiga i den boreala regionen 1 330 000 hektar och för att naturtypen 9010 ska uppnå gynnsam bevarandestatus behövs det uppskattningsvis 3 500 000 hektar. Bevarandestatusen för naturtypen taiga (9010) är idag dålig i den boreala regionen och utvecklingen är övervägande negativ.

Större delen av landytan i Uggelö Natura 2000-område är klassad som taiga. Områdena har mycket gamla och grova träd och en stor andel död ved i olika former, vilka båda hyser en rad sällsynta och hotade arter inom olika organismgrupper, samt har artrika fältskikt. Småskaliga naturliga processer förekommer men storskaliga processer som skogsbrand har inte förekommit i området under lång tid. På Trännöhalsen finns det en problematik med invandrande ädelgran (invasiv art), som utgör ett problem om det inte tas hand om. Bevarandetillståndet för naturtypen anses dock ändå vara gynnsamt, då värdena och strukturerna anses som väldigt höga och att naturtypen befinner sig i ett sent successionsstadium.

9020 - Nordlig ädellövskog

Nuvarande arealen 1,8 ha är fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Nordlig ädellövskog karakteriseras av kontinuitet av lövträd (främst ädellövträd) av en varierande ålder, inklusive gamla träd. Naturtypen har en krontäckning på 50–100 %, där ädellövträd utgör normalt minst 50 % av grundytan. Viktiga komponenter i trädskiktet är ek, alm, ask, lind och lönn. Ingen av dessa utgör mer än 50 % av grundytan. Skogen ska vara, eller i en relativt nära framtid kunna bli, naturskog eller likna naturskog med avseende på egenskaper och strukturer. Den kan ha påverkats av till exempel plockhuggning, bete eller naturlig störning. Det ska finnas gamla träd, död ved, i form av grenar, torrträd, hålträd, lågor med mera av olika trädslag och i olika nedbrytningsstadier, och en kontinuitet för de aktuella trädslagen. Förekomst av död ved, gamla och grova träd är viktig för vissa lavar, mossor och svampar, samt för insekter och landmollusker. Artsammansättningen varierar med skogens slutenhet. Naturvärdena i skogar som varit ohävdade under en längre tid utvecklas till stora delar genom naturlig dynamik vilket omfattar mindre naturliga störningar.

Bevarandemål

Arealen av nordlig ädellövskog (9020) i Uggelö Natura 2000-område, ska vara minst 1,8 hektar. Lövträd ska prägla skogen i hela området. Eken ska fortsätta vara det dominerande trädslaget. Småskaliga naturliga processer, som till exempel trädens föryngring, åldrande och avdöende samt omkullfallna träd och luckbildning ska påverka dynamik och struktur. Det ska finnas gamla träd och föryngring av nya träd som efterträdare av bland annat ek. Trädskiktet ska vara olikåldrigt och flerskiktat. Det ska finnas följande strukturer/substrat i påtagligt antal; stående döda eller döende träd, död ved i olika former inklusive levande träd med döda träddeklar, gamla träd med grov bark, skador, håligheter eller mulm. Gran, buskar och sly/ungräd ska inte tillåtas ta överhanden eller skada de biologiska gamla och värdefulla träden i området. Det ska finnas typiska/karakteristiska arter av insekter, lavar samt mossor. Igenväxningsvegetation, av framför allt gran, ska inte förekomma.

Bevarandestatus och bevarandetillstånd

Sverige har till skillnad mot övriga Europa en väl bevarad ädellövskog med stor artrikedom, vilket gör att vi har ett stort ansvar att ta vara på denna typ av skog. Ädellövskogen är ofta knuten till gamla kulturbygder och dess utseende har stor betydelse för landskapsbilden. Många människor uppskattar ädellövskogen som en plats för rekreation och friluftsliv.

Naturtypen (9020) förekommer i hela den kontinentala och södra delen av den boreala regionen i Sverige. Andelen ädellövträd i skogsmark har ökat något under det senaste decenniet, men trots detta är de befintliga arealerna av naturtypen nordlig ädellövskog relativt små och avverkning av värdefulla ädellövskogsmiljöer fortsätter. Det är mycket positivt att hänsynstagandet till naturvärdena vid skogsavverkning ökat och att arealen skyddad skog fortsätter att öka. För naturtypen nordlig ädellövskog (9020) är förekomsten i boreal region (både inom och utanför Natura 2000-områden) 7 800 hektar i Sverige. För att en gynnsam bevarandestatus ska nås behövs uppskattningsvis 10 000 hektar nordlig ädellövskog. Bevarandestatusen för naturtypen bedöms idag vara dålig i Sverige.

I Uggelö Natura 200-område har naturtypen en rik flora, miljöer som ofta hyser en rik svampflora, samt har gamla ekar, vilka börjar hysa krävande lavar. Dock finns det invandrande ädelgran i området och igenväxning kring de gamla grova träden, vilket behöver åtgärdas för att höja tillståndet för naturtypen. Bevarandetillståndet i området anses därför bara vara tillfredsställande, men med en fortsatt bra skötsel inkluderat frihuggning av de grova träden kommer tillståndet gå mot att bli gynnsamt.

9050 - Näringsrika granskogar

Nuvarande arealen 10,8 hektar är fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Näringsrika granskogar förekommer främst i den boreala regionen. Trädskiktets krontäckningsgrad är normalt 50–100 %, gran utgör minst 50 % av grundytan. Utöver gran kan samtliga inhemska trädslag förekomma. Naturtypen utgörs av barrskogar eller blandskogar med gran på näringsrika jordar. Högrörter och ormbunkar dominerar, men i torrare partier är lågrörter vanligare. Ofta återfinns även en artrik svampflora i sluttande partier.

Naturtypen förekommer i områden med rörligt markvatten och varierad topografi, men också i flacka områden som en gång varit hav eller sjö. Vanligast förekommande är den dock i typiska ”kalktrakter”, där de basiska mineralen kan finnas i berggrunden eller vara deponerade av inlandsisen.

På flack mark kan det sura förnalagret växa sig så tjockt att åtkomsten till den underliggande basiska jordarten endast nås av träden. Genom att gräva kan man ofta avslöja markens sanna näringsstatus, där brunjord, skalgrus, lera och dagmaskar är tydliga tecken på näringsrik skog. Bäst utvecklad blir dock vegetationen där markvattnet är högt och rörligt.

Den biologiska omsättningen är högre i basiska och näringsrika naturtyper än i deras sura och näringsfattiga motsvarigheter. Träden i näringsrik granskog blir därför i allmänhet inte så gamla, även om de kan utveckla imponerande dimensioner. Framför allt är det rotrötan som ändrar trädens liv, men stormfällningar och insektsangrepp är också vanliga dynamiska krafter i dessa skogar.

Bevarandemål

Arealen av näringsrik granskog (9050) ska vara minst 10,8 hektar i Uggelö Natura 2000-område. Krontäckningen i skogen ska variera mellan glest till slutet med ett olikåldrigt och flerskiktat trädskikt. Trädarten gran ska dominera hela naturtypen med minst ett måttligt inslag av andra trädarter. Det ska minst finnas allmänt till rikligt med död ved i form av exempelvis stående stammar, liggande stockar och halvdöda träd. Förekomsten av äldre träd ska vara måttlig till riklig och det ska finnas en föryngring av ovan nämnda arter.

Naturtypen ska inte påverkas av dräneringsåtgärder och ha en naturlig hydrologi som skapar rörligt markvatten. Omvälvande störningar som insektsangrepp, stormfällning eller bete kan påverka naturtypens dynamik och struktur. Andra småskaliga naturliga processer som trädens föryngring, åldrande och avdöende samt omkullfallna träd och luckbildning är positivt och ska förekomma inom naturtypen.

Typiska och karaktäristiska arter ska kunna fortleva långsiktigt i området och det ska finnas en art- och individrik förekomst av dessa arter inom följande grupper: kärlväxter (till exempel skärmstarr) och mossor (till exempel blåmossa). Artsammansättningen och näringstillgången ska vara naturlig.

Bevarandestatus och bevarandetillstånd

Näringsrika granskogar förekommer i den alpina och boreala regionen i Sverige. Andelen död ved och gammelskog i skogsmark har ökat något under det senaste decenniet, men trots detta är de befintliga arealerna av naturtypen näringsrika granskogar fortfarande små och avverkning av värdefulla naturskogor fortgår. Det är dock mycket positivt att hänsynstagande till naturvärden vid skogsavverkning har ökat och arealen skyddad skog fortfarande ökar. År 2013 var förekomstarealen av naturtypen i den boreala regionen 74 600 hektar och för att naturtypen ska uppnå gynnsam bevarandestatus behövs det uppskattningsvis 300 000 hektar. Bevarandestatusen för naturtypen näringsrika granskogar (9050) anses idag som dålig i den boreala regionen.

Bevarandetillståndet för naturtypen (9050) i Uggelö Natura 2000-område anses som gynnsamt eftersom trädskiktet har en kontinuitet med både mycket gamla träd och träd som kan ersätta dem på sikt. Fältskiktet har en rik flora på större delar och området innehåller en riklig andel död ved av olika slag, vilken i sin tur hyser en rad ovanliga och hotade arter. På Trännöhalsen finns det hot mot naturtypen i form av invandring av ädelgran (invasiv art), men om det åtgärdas är det inget problem för bevarandetillståndet.

9070 - Trädklädd betesmark

Nuvarande arealen 2,4 hektar är fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Trädklädda betesmarker är en naturtyp som kan delas in i två undergrupper: hagmarker med ett glest trädskikt av främst ek eller björk, samt skogsbete (betad skog) där barrträd ofta är dominerande. Gemensamt för dem är en lång trädkontinuitet och att marken har nyttjats till bete. De trädklädda hagmarkerna kan även ha en historia av slåtterhävd. De trädklädda betesmarkerna på Simpholmen i Uggelö Natura 2000-område tillhör undergruppen skogsbete.

Det är viktigt att trädkontinuiteten inte bryts eller att beteshävden upphör. Krontäckningen ska för naturtypen generellt ligga över 30 %, men i skogsbeten och betade lundmiljöer är den ofta högre. Till trädklädda betesmarker är en mängd arter från olika organismgrupper knutna, främst hävdgynnade kärllväxter, svampar, lavar och insekter. Vidkroniga träd är hemvist för flera karaktärsarter av främst insekter, lavar, och mossor som måste ha ljus och värme. Fältskiktet behöver också ljus för att inte grässvålen ska luckras upp och karaktärsarterna utkonkurreras av skuggtåliga arter. Även grov död ved, främst i form av torrträd och hålträd, men även enskilda lågor i olika nedbrytningsstadier är värdefulla substrat för vedlevande insekter och epifyter. I de fall betad skog finns på kalkmark har den ofta en rik marksvampflora som är hävdgynnad. I naturtypen finns vanligen blommande buskar till exempel hagtorn, slån och nypon som är en viktig miljö för många fjärilar och andra insekter.

Bevarandemål

Arealen av trädklädda betesmarker (9070) är i nuläget (2018) 2,4 hektar i Natura 2000-området Uggelö. Naturtypen tillåts att med tiden övergå till naturtypen taiga (9010).

I trädklädda betesmarker ska finnas ett individ- och artrikt bestånd av typiska och karakteristiska kärllväxter (till exempel ängsvädd, blåsuga och darrgräs) och lavar. Krontäckningen i hagmarken ska variera mellan glest till halvsluten, skogsbetet kan ha en mera sluten krontäckning. Trädskiktet ska vara olikåldrigt och flerskiktat samt att ädellövträd ska dominera naturtypen. Andra viktiga trädarter som tillsammans ska utgöra ett måttligt till påtagligt inslag i betesmarken är tall, björk, asp, vildapel, rönn, sälg och al. Det ska finnas tämligen allmän förekomst av grov och solbelyst död ved till exempel torrträd, hålträd, liggande stockar, även enstaka rishögar är positivt och kan sparas. Det ska även finnas ett artrikt buskskikt med minst ett måttligt inslag av hassel och rosenväxter.

Förekomsten av äldre träd och buskar ska vara allmän till riklig och det ska finnas en föryngring av ovan nämnda arter. Artsammansättningen ska vara naturlig.

Skadlig förnaansamling, igenväxning och antropogen näringstillförsel (inklusive tillskottsutfodring av betesdjur) får inte förekomma annat än i mycket begränsad utsträckning.

Bevarandestatus och bevarandetillstånd

Små jordbruksföretag slås ihop eller läggs ned och urbaniseringen fortsätter vilket gör att små eller svårbrukade marker som ofta hyser den största mångfalden tas ur bruk och växer eller planteras igen med skog. Eftersom gräsmarker minskar i utbredning har också flertalet av gräsmarksnaturtyperna och deras typiska arter en fortgående negativ utveckling. För naturtypen trädklädd betesmark (9070) är förekomstarealen i boreal region idag 67 600 hektar och bevarandestatusen är dålig. För att uppnå en gynnsam bevarandestatus har ArtDatabanken (2013) uppskattat att det behövs minst 300 000 hektar av naturtypen.

Naturtypen (9070) i Uggelö Natura 2000-område har präglats av gångna tiders beteshävd, vilket för ganska länge sedan upphört och området stått orörd sedan dess. Kärnväxtfloran vittnar om en hävdhistorik. I området finns det gott om gamla grova tallar, samt ett antal håliga jätteekar, vilka hyser en artrik flora och fauna av både ovanliga och hotade arter. Ön med naturtypen har för ett par år sedan (2015) restaurerats och grova ädellövträd frihuggits då området inte hålls öppet med hjälp av betesdjur. Området har börjat självgallra sig då skogen stått orörd en tid, vilket lätt till att det finns gott om gran lågor av de klenare dimensionerna. På flertalet växer ullticka, och hyser säkerligen fler arter. Trots att området inte hävdas idag anses bevarandetillståndet för naturtypen som gynnsamt, då området har höga naturvärden och att de gamla ädellöven har frigjorts från igenväxning. För att vidhålla tillståndet för naturtypen är det viktigt att området inte växer igen, samt att den döda veden får vara kvar på ön.

Återupptag av bete i naturtypen på Semistören kommer vara svårt att lösa, men återkommande röjningar av områdets gamla och värdefulla träd kommer kunna fortsätta utföras. Det kommer därför inte återupptas någon hävd i form av bete i området med naturtypen 9070, utan ön kommer att tillåtas att övergå till en tall-ekskog av naturtypen taiga (9010) med gamla ihåliga ekar som står fritt från andra träd.

Kartor

Kartor som visar områdets läge, yttergränser, naturtypernas utbredning, kända forn- och kulturlämningar, samt äldre ekonomiska kartor finns sist i planen.

Dokumentation

Webbsidor/databaser:

Artportalen, <https://www.artportalen.se>, (2018-01-18).

Länstyrelsen Östergötland, <http://www.lansstyrelsen.se/ostergotland>, (2018-01-18).

Naturvårdsverket, <http://www.naturvardsverket.se/>, (2018-01-18).

Skyddad natur, <http://skyddadnatur.naturvardsverket.se/>, (2018-01-18).

Skogsstyrelsen, <https://skogskartan.skogsstyrelsen.se/skogskartan/>, (2018-01-18).

Ängs- och betesmarksinventeringen (TUVA), <http://www.jordbruksverket.se/>, (2018-01-18).

Riksantikvarieämbetets fornminnesregister, <http://www.fmis.raa.se/cocoon/fornsok/search.html>, (2018-01-18).

Dokument:

Naturvårdsverkets vägledningsdokument för habitat och ArtDatabankens vägledningar för arter.

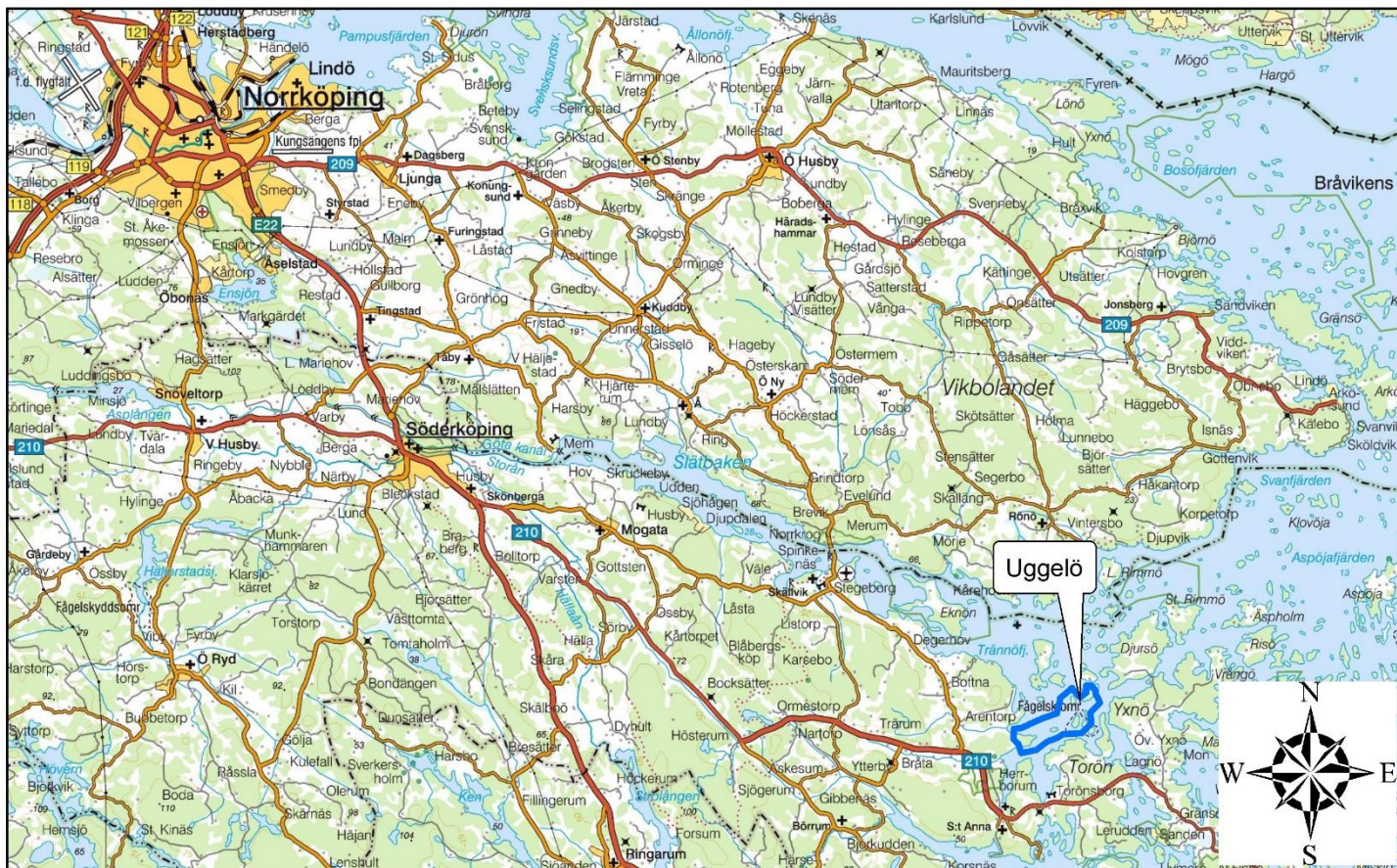
Wenche Eide (red.), Arter och naturtyper i habitatdirektivet - bevarandestatus i Sverige 2013, ArtDatabanken SLU, Uppsala, 2014.

Bevarandeplan för Uggelö Natura 2000-område, fastställd 2009-11-20.

Skötselplan för Uggelö naturreservat, fastställd 2005.

Beslut om bildande av Uggelö naturreservat, 1984-02-16.

Topografisk karta

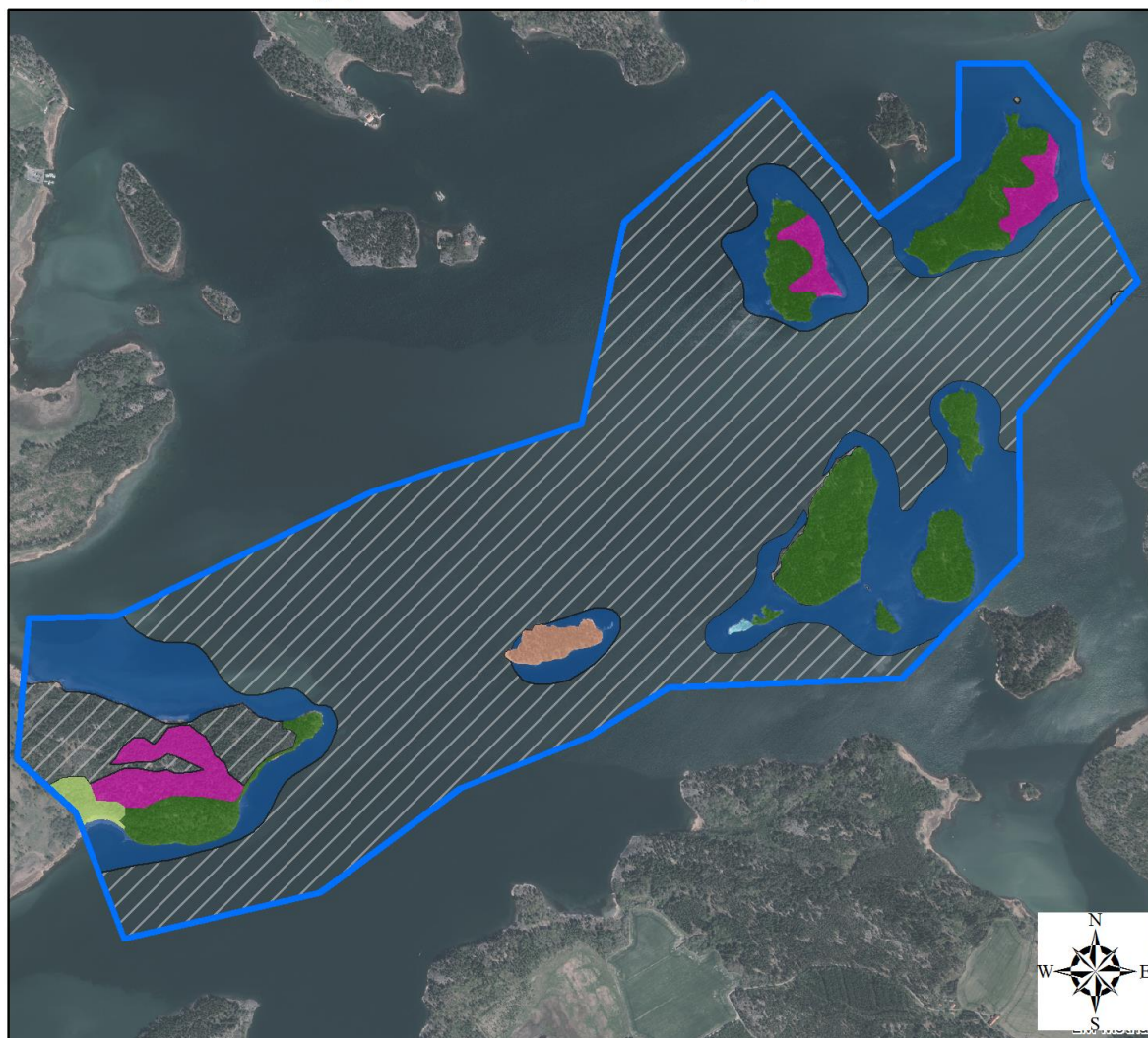
©Naturvårdsverket och ©Lantmäteriet Geodatasamverkan

Natura 2000-området

Översigtskartan visar att Uggelö ligger sydöst om Norrköping och Söderköping, i Söderköpings kommun.

Natura 2000-områdets avgränsningar och N2000-naturtypernas utbredning

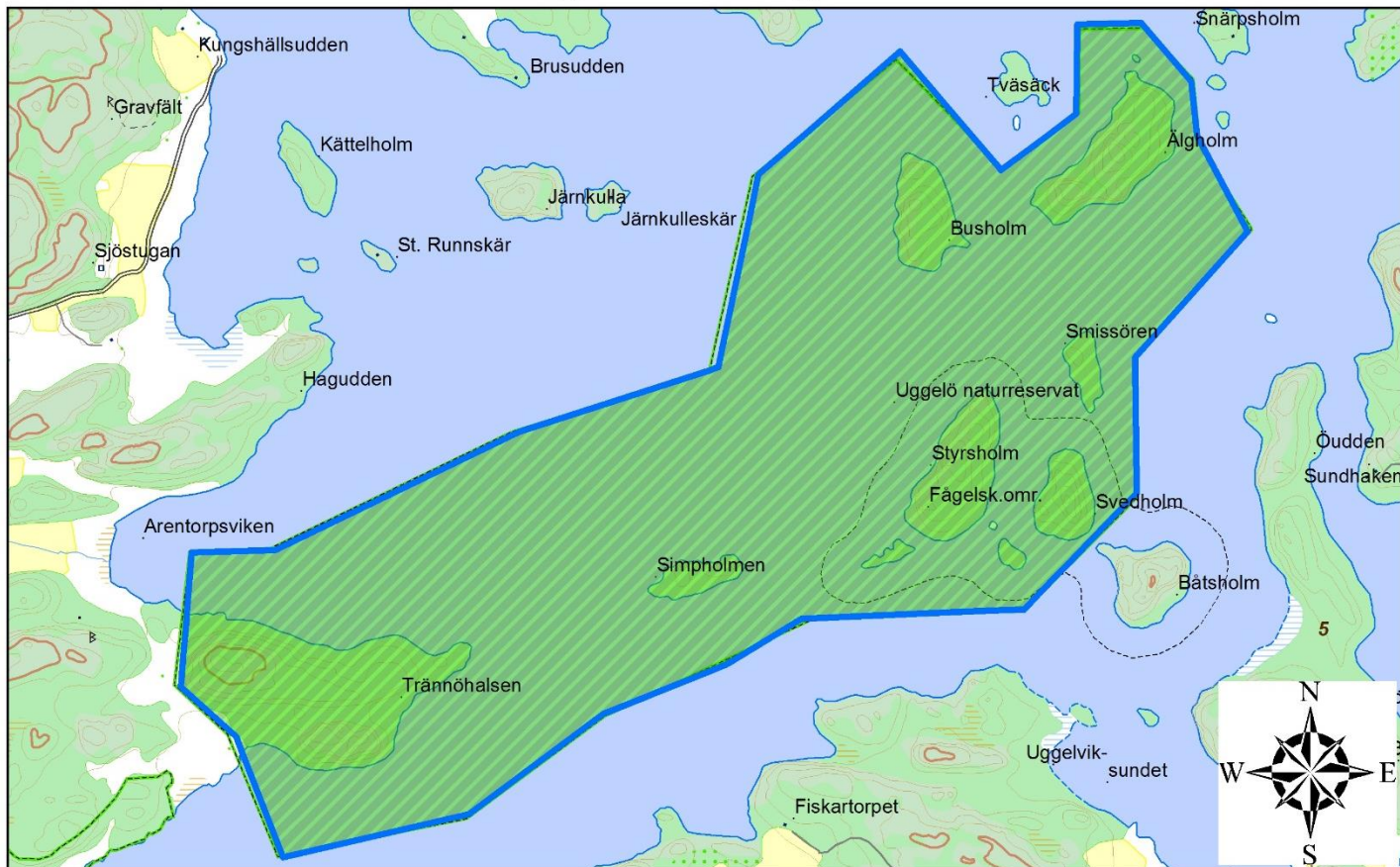
©Naturvårdsverket och ©Lantmäteriet Geodatasamverkan

0 210 420 840 1 260 1 680
Meter

	Natura 2000-område
	Annan naturtyp
	1170 Rev 73 ha
	8230 Hällmarkstorräng 0,2 ha
	9010 Taiga 30,1 ha
	9020 Nordlig ädellövskog 1,8 ha
	9050 Näringsrik granskog 10,8 ha
	9070 Trädklädd betesmark 2,4 ha

Flygfotot visar naturtypernas utbredning i området.

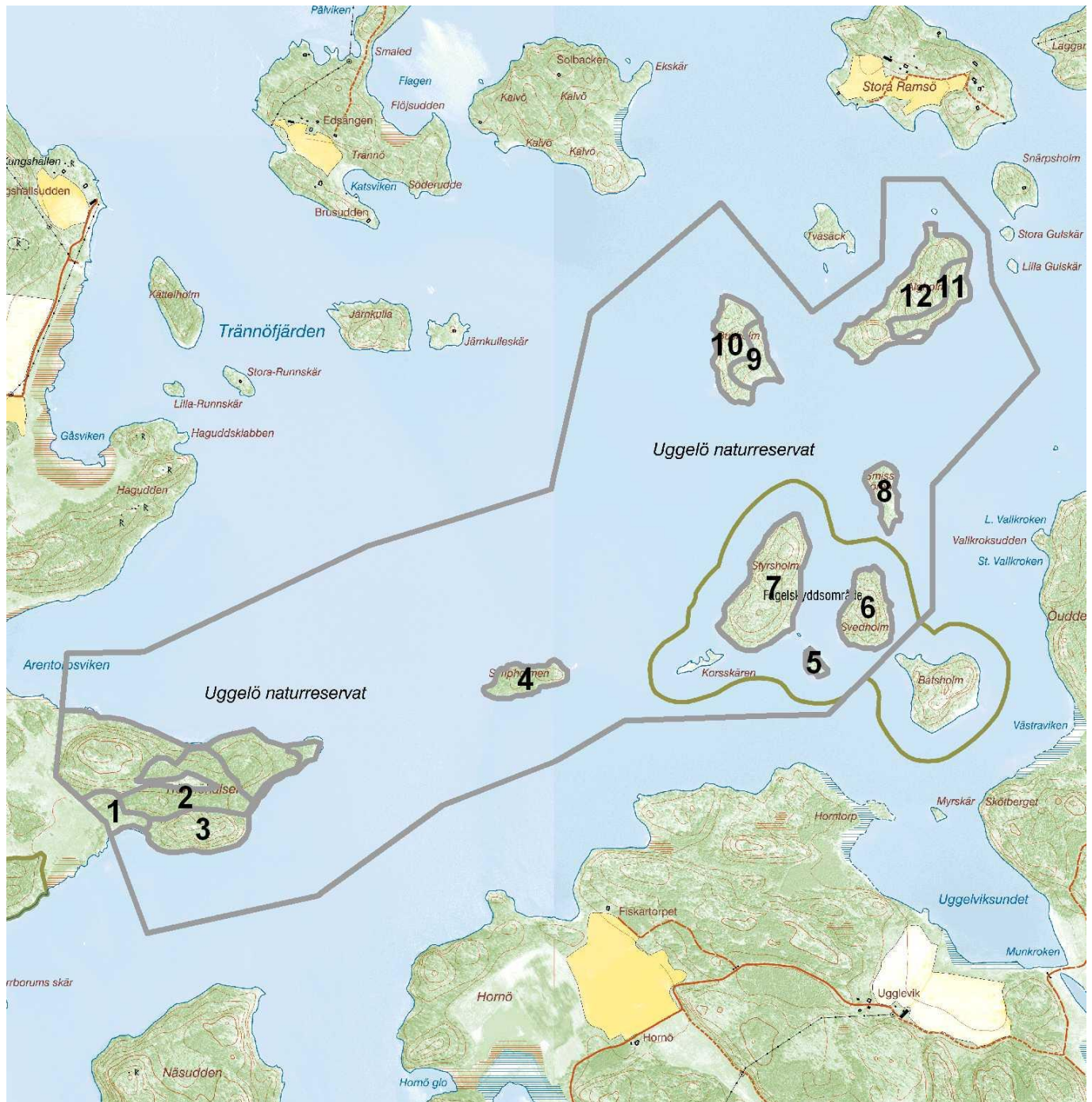
Naturresevatets avgränsningar

©Naturvårdsverket och ©Lantmäteriet Geodatasamverkan

Natura 2000-området ligger helt inom Uggelö naturreservat.

Delområden inom Natura 2000-området Uggelö.

Forn- och kulturlämningar

©Naturvårdsverket och ©Lantmäteriet Geodatasamverkan

 Natura 2000-området

 RAÄ Fornlämningar (FMIS) punkt

I Uggelö Natura 2000-område finns det en känd forn- och kulturlämning, RAÄ-nummer Sankt Anna 32:1.

Ekonomisk karta från 30- och 40-talet

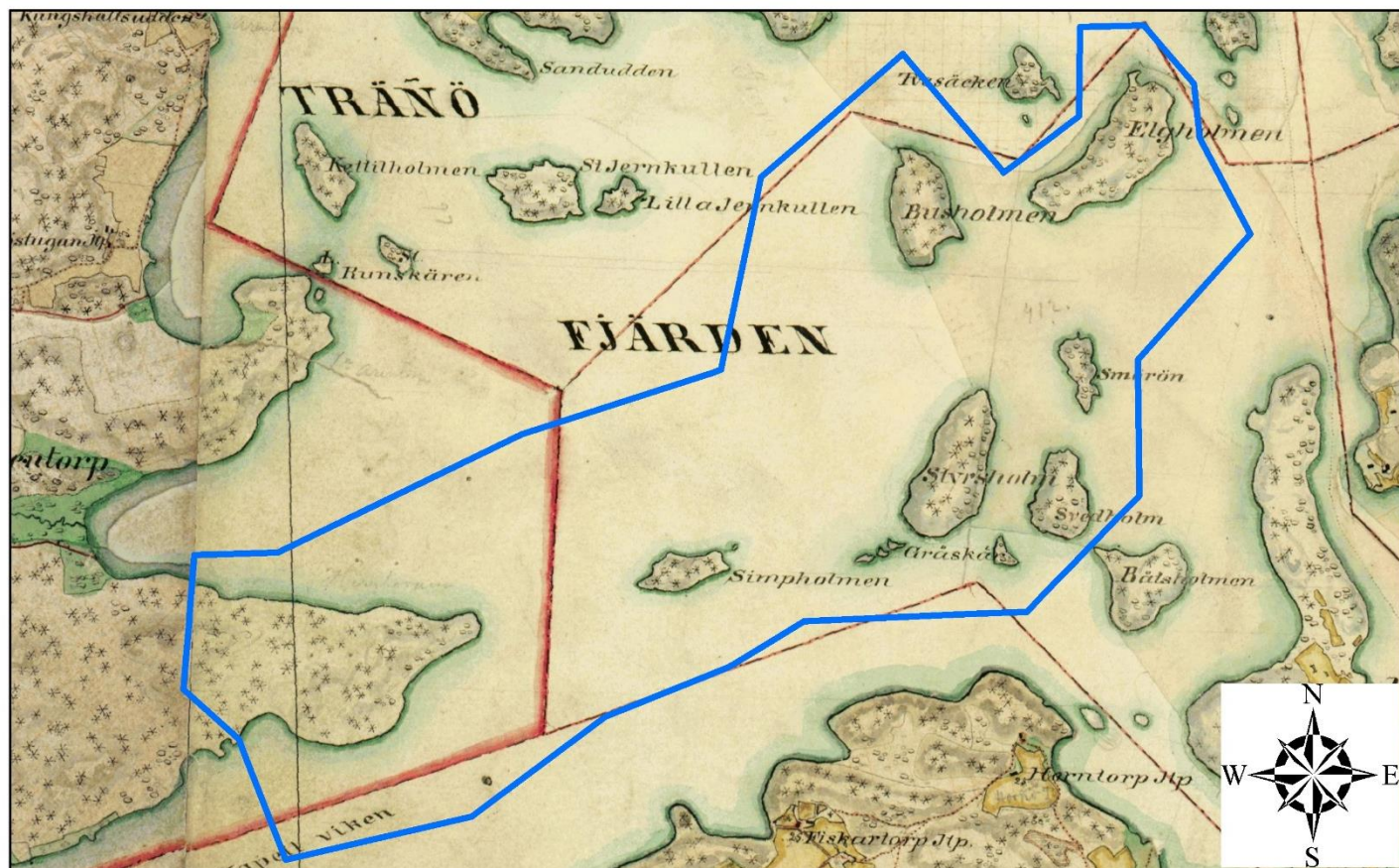
©Naturvårdsverket och ©Lantmäteriet Geodatasamverkan

0 300 600 1 200 1 800
Meter

 Natura 2000-området

Den ekonomiska kartan från 30- och 40-talet visar att området inte brukats som åkermark tidigare.

Häradskarta

©Naturvårdsverket och ©Lantmäteriet Geodatasamverkan

 Natura 2000-området

Häradskartan, från slutet av 1800-talet, visar att hela området har varit barrträdsklädd utmark med inslag av lövträd längs med strandkanterna.

Gul mark är åker, grön är slätteräng, vit är utmark (skog och hagmark) och blågrön är vatten. Små stjärnor visar var marken är barrträdsklädd och små ringar var den är lövträdsklädd.